

ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РЕГІОНІ

¹ Відокремлений структурний підрозділ «Ладизинський фаховий коледж
Вінницького національного аграрного університету

Анотація. У статті розглядається інвестиційна складова формування інноваційного потенціалу підприємств регіону. Визначено пріоритетні напрямки управління інноваційно-інвестиційним регіональним розвитком.

Ключові слова: інвестиції; інновації; регіон.

Abstract: The article examines the investment component of the formation of the innovative potential of enterprises in the region. The priority areas of innovation and investment regional development management have been determined.

Keywords: investments; innovations; region.

Сьогодні стає все більш очевидним, що ключове значення в інноваційному та інвестиційному розвитку країни має регіональна інноваційно-інвестиційна політика. У сучасних умовах підвищення ефективності інноваційної діяльності вимагає нових підходів. Один з найбільш важливих - це урахування тісного взаємозв'язку між інноваційними та інвестиційними процесами. Основною передумовою розвитку інноваційної діяльності є об'єднання під одним керівництвом інноваційної та інвестиційної функцій. Це дозволить уникнути багаторазових витрат, що зазвичай виникають через розділення функцій інновацій та інвестицій, і прискорить процеси створення об'єктів інновацій.

Недостатність інвестиційних ресурсів у регіонах вимагає створення регіональних механізмів інвестування у сфері економічної діяльності, пов'язаних з останніми досягненнями науки і техніки.

В результаті використання механізмів та інструментів в інвестиційно-інноваційній діяльності зросте ефективність досягнень науки і техніки, що, у свою чергу, дозволить вирішувати соціально-економічні завдання на регіональному рівні. Кризова ситуація, що склалася в економіці, у тому числі і в інноваційній сфері, визначає необхідність вибору альтернативних шляхів інноваційного розвитку.

Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку є сукупністю механізмів, методів, засобів та інструментів державної економічної політики, а також узгодженістю дій держави, бізнесу та суспільних ринкових інститутів із метою формування, залучення та акумулювання інвестиційних ресурсів та їх спрямування на фінансування науково-дослідної діяльності, інноваційно-інвестиційних проектів техніко-технологічного оновлення, розвитку промисловості країни та забезпечення її переходу на новий рівень технологічного устрою і матеріально-технічного забезпечення, що призведе до еволюціонування виробничих економічних систем на більш високий щабель соціально-економічного розвитку та їх адаптації до функціонування та розвитку [1, с. 43].

Розвиток економіки країни в найближчому майбутньому буде залежати від рівня розвитку інноваційної сфери, оскільки саме вона є головним чинником формування інноваційного потенціалу країни. Інноваційний потенціал дозволяє реорганізувати економіку, розвивати наукомістке виробництво та забезпечувати стійкі темпи економічного зростання.

Погоджуємось, що повоєнне відновлення економіки регіонів України в напрямі суспільно-економічного розвитку можливе тільки на інтелектуально-інноваційній основі з урахуванням потенційних можливостей регіональних економічних систем. Це та інше зумовлює спрямування дослідження в напрямку обґрунтування засад повоєнного відновлення економіки України з урахуванням інтелектуально-інноваційних детермінант розвитку регіонів та сучасних змін в економіці викликаних воєнними діями [2, с. 226-227].

В умовах децентралізації, регіону в інвестиційно-інноваційному забезпеченні належить ключова роль. Залучення достатнього розміру інвестицій для розвитку інноваційної сфери території передбачає ряд кроків: створення територіальних агенцій економічного розвитку; бенчмаркінг території; розробка інвестиційного паспорта, інвестиційного веб-порталу регіону, стандартних процедур роботи з інвесторами тощо; розробка інвестиційних порталів територій з інтерактивними онлайн-картами інвест об'єктів та територіальної стратегії залучення інвестицій; облік та аналіз потенційних об'єктів для інвестування, людського потенціалу, логістики та суміжного бізнесу в регіоні; визначення пріоритетних сфер у регіоні для інвестування [3, с. 38].

Для підтримки населення та поживлення споживчого ринку, відновлення економіки в повоєнний період на рівні регіональних економічних систем необхідно активізувати інноваційно-інтелектуальні детермінанти в напрямі:

- здійснення заходів з підтримки малого та середнього бізнесу, у тому числі в напрямі розвитку інноваційних підприємств;
- підтримки вітчизняних виробників у регіональному розрізі з урахуванням особливостей їх функціонування в сучасних умовах;
- стимулювання регіонів до використання інновацій та їх продукування;
- заохочування впровадження креативних рішень у всіх сферах регіонального відтворення для залучення латентного потенціалу регіональних економічних систем;
- активізація залучення зовнішніх інвестицій для повоєнного відновлення регіонів;
- створення ефективної інфраструктури для підтримки інновацій;
- формування смартспеціалізації регіонів;
- підвищення рівня інноваційної культури в регіоні [2, с. 230].

Основні проблеми, з якими стикаються регіони, наступні: високий рівень фізичного зносу основних засобів підприємств, уповільнені процеси регіональних перетворень, низький рівень розвитку інноваційної діяльності, відсутність програм інноваційно-орієнтованого стратегічного планування.

Інноваційна діяльність потребує високого ступеня мобілізації фінансових, матеріальних, інформаційних, інтелектуальних та кадрових ресурсів. Це дуже важливо для комерційного використання наукових досліджень та розробок, ефективного їх просування на внутрішні та зовнішні ринки. Проблеми взаємовідносин наукових організацій із підприємствами найчастіше виникають внаслідок відсутності платоспроможного попиту на наукову продукцію, невирішеності питань захисту інтелектуальної власності та багатьох інших причин.

При цьому потенціал наукових організацій використовується недостатньо. Основними причини цього наступні: продукти наукових розробок не завжди виступають як конкурентоспроможні товари; роз'єднаність науки та виробництва внаслідок порушення раніше діючих зв'язків наукових організацій з підприємствами; суб'єктивні та інші фактори. Це ставить суттєві перепони до розвитку інноваційно орієнтованої економіки регіону.

Таким чином, під інноваційною діяльністю слід розуміти процес, спрямований на реалізацію результатів наукових досліджень та розробок у новий чи вдосконалений продукт, у технологію та їх використання у практичній діяльності. А інновації передусім виступають як інструменти, що дозволяють підвищити конкурентоспроможність системи, зокрема регіональної економіки, оскільки саме отримання конкурентної переваги є основною рушійною силою для інноваційної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кириченко О.С. Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія. Київ, 2021. 368 с.
2. Ханін С. Стан та повоєнне відновлення економіки України із урахуванням інтелектуально-інноваційних детермінант розвитку регіонів. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 4 (32). С. 226–232. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4\(32\)-226-232](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4(32)-226-232).
3. Погуляйко Ю.М. Інструменти інвестиційно-інноваційного забезпечення регіону в умовах децентралізаційних змін. *Економічний форум*. 2021. № 1(2). С. 34-46. <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-2-5>.

Михальчишина Лариса Гаврилівна, кандидат економічних наук, доцент, викладач, відокремлений структурний підрозділ «Ладизинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету», Ладизин, e-mail: larysa.mykhalchyshyna@gmail.com

Mykhalchyshyna Larysa H. – PhD in Economics, Associate Professor, teacher, Separate structural unit "Ladyzhynsk Vocational College of Vinnytsia National Agrarian University", Ladyzhyn, e-mail: larysa.mykhalchyshyna@gmail.com